

Η ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (Ματθ. 1, 1-25)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στις 22/12/1991)

1. Το μεγαλύτερο πρόβλημα

Στο σημερινό Ευαγγέλιο ακούσαμε τον άγγελο να δίνει στον Ιωσήφ την εντολή: «Θα ονομάσετε Ιησούν, το παιδί που θα γεννηθεί. Γιατί αυτός θα σώσει τον λαόν του από των αμαρτιών τους». Ιησούς, σημαίνει στα Εβραϊκά «Σωτήρας». Που σώζει τον λαό του από τις αμαρτίες του.

Εμείς αδελφοί, συνηθίζουμε να θεωρούμε εχθρούς μας, τους καταπιεστές μας, τους εκμεταλλευτές μας. Εκείνους που απειλούν την ακεραιότητα της πατρίδας μας. Και εκείνους που απειλούν τα συμφέροντά μας· τα οικονομικά, τα υλικά. Ο άγγελος του Κυρίου, από τον ουρανό, κατ' εντολή του ανάρχου Θεού και Πατρός, έρχεται και μας λέει κάτι το καινούργιο. Έχετε ανάγκη περισσότερο από ένα σωτήρα που θα σας σώσει από την αμαρτία σας. Η αμαρτία είναι χειρότερος εχθρός από τους καταπιεστές και τους εκμεταλλευτές. Είναι χειρότερος εχθρός ο «μέσα» από τους «έξω».

Αυτό μας είπε ο άγγελος, αυτό μας απεκάλυψε ο Θεός. Αλλά εμείς, όπως το διαπιστώνουμε, σε κάθε βήμα της ζωής μας, αυτό το ξεχνάμε. Το απωθούμε στο περιθώριο. Και συναρπασμένοι από τα συνθήματα που επικρατούν γύρω μας, σφίγγουμε δόντια και γροθιές και είμαστε έτοιμοι να εξορμήσουμε εναντίον μόνον των ορατών εχθρών. Ξεχνώντας τον μεγάλο αυτό εχθρό που λέγεται αμαρτία.

Γιατί τον ξεχνάμε; Και πώς συμβαίνει και τον ξεχνάμε, ενώ έχουμε την αγία μας Εκκλησία, που μας το υπενθυμίζει τακτικά;

Όλα όσα υπάρχουν μέσα στην Εκκλησία μας, τα λόγια των αγίων Ευαγγελίων, οι αγίες εικόνες, ο τίμιος Σταυρός, η Θεία Κοινωνία, τα μυστήρια, και ιδιαίτερα η ιερά εξομολόγηση, μας λένε: «Μη ξεχνάτε να κάνετε και μία εκστρατεία εναντίον του εχθρού που δεν είναι μερικά μέτρα απόσταση από σας, αλλά είναι όχι απλά δίπλα σας, αλλά μέσα στην καρδιά σας. Είναι κρυμμένος στο σοβαρότερο μέρος του εαυτού σας»

Πώς θα το καταλάβουμε αυτό; Γιατί αν δεν το καταλάβουμε, πώς θα

αγωνιστούμε; Πώς θα «βοηθήσουμε» τον Κύριο με την δική μας διάθεση, να μας απαλλάξει από την αμαρτία μας;

Κάποια φορά ένας άνθρωπος άκουσε ότι σε κάποιο ερημικό μέρος κατοικούσε ένας ασκητής. Ο οποίος ζούσε χωρίς τα μέσα που κάνουν εύκολη τη ζωή μας, χωρίς κρασάκι, χωρίς διασκέδαση, θα προσθέταμε σήμερα, χωρίς τηλεόραση και χωρίς όλες τις άλλες απολαύσεις που θεωρούμε εμείς ότι ομορφαίνουν τη ζωή. Και άκουγε ακόμη ότι αυτός ο ασκητής, ζούσε εκεί όχι γιατί τον είχαν δέσει, όπως δένουμε τα πρόβατά μας για να βοσκήσουν και δεν έχουν την δυνατότητα να πάνε κάπου αλλού. Αλλά έμενε στην έρημο επειδή ο ίδιος το θέλησε. Και μάλιστα άκουγε ότι ήταν πολύ ευχαριστημένος από τη ζωή του.

Πήγε λοιπόν να τον βρει. Και άρχισε εκεί να κουβεντιάζει μαζί του. «Πώς ήρθες εδώ; Και τι είναι εκείνο που σε κάνει και μένεις εδώ;»

Ο ασκητής απάντησε ότι είναι η αγάπη του Θεού, ο φόβος της αμαρτίας και η επιθυμία να έχω καρδιά καθαρή, για τον εαυτό μου και για τον καρδιογνώστη Θεό, που βλέπει τα βάθη της καρδιάς μας. Και όταν τον αγαπάς, σου δίνει την χάρη του και την ευλογία του, η οποία είναι ο μεγαλύτερος πλούτος στη ζωή. Ο επισκέπτης όμως δεν μπορούσε να καταλάβει τίποτε από αυτά. Τότε ο φτωχός καλόγηρος τον πήγε εκεί δίπλα σε ένα μικρό πηγαδάκι. Πήρε μια πέτρα, την έρριξε μέσα και του λέει:

-Για κοίταξε τι βλέπεις;

-Δεν βλέπω τίποτε. Έπεσε η πέτρα και κάνει κύματα, τα οποία δεν αφήνουν να δω τίποτα μέσα στο πηγάδι.

Τούπιασε την κουβέντα ο καλόγηρος και αφού είπαν αρκετά, τον ρώτησε:

-Για ξανακοίταξε τώρα μέσ' στο πηγάδι, βλέπεις τίποτε;

Και εκείνος είδε το πρόσωπό του. Μέσα στο νερό έλαμπε το πρόσωπό του. Αντικατοπτριζόταν η μορφή του σαν να ήταν ένας υπέροχος καθρέφτης.

-Βλέπω τον εαυτό μου, είπε.

-Ε, του λέει ο ασκητής, αυτό ήρθα να κάνω εδώ, αυτό που δεν μπόρεσες με όσα σου είπα να το καταλάβεις. Ήρθα δω τον εαυτό μου. Γιατί αν δεν τον δω, πώς θα τον καθαρίσω;

Πώς καθαρίζουμε τον εαυτό μας;

Η πρώτη καλή ενέργεια είναι να σηκώσουμε το χέρι μας, να σφίξουμε τα δάχτυλά μας και να κάνουμε το σημείο του τιμίου Σταυρού λέγοντας: «Ελέησέ

με Κύριε, λυπήσου με Κύριε, συγχώρησέ με Κύριε». Η προσευχή είναι το πρώτο πλύσιμο της ψυχής. Και όσο περισσότερο ο άνθρωπος ξέρει να προσεύχεται, τόσο περισσότερο πλένει την ψυχή του.

Αλλά για να φτάσουμε στον πόθο να κάνουμε προσευχή και για να καθαρίσουμε τον εαυτό μας, χρειάζεται προηγουμένως να κάνουμε κείνο που έγινε με το πηγάδι. Τώρα το πηγάδι είναι ταραγμένο. Δεν βλέπουμε καλά τον εαυτό μας. Δεν βλέπουμε τα πάθη της καρδιάς μας. Αν δεν δημιουργήσουμε συνθήκες και προϋποθέσεις να ηρεμήσει το νερό μέσα στο πηγάδι που λέγεται «καρδιά μας, συναισθήματά μας, σκέψη μας, αληθινός εαυτός μας», ποτέ δεν θα μπορέσουμε να δούμε την σημασία των πράξεων και των παθών μας.

Και αν δεν καταλάβουμε την σημασία των πράξεων και των παθών μας, θα είμαστε φύλλα που θα μας πηγαίνουν οι άνεμοι της μόδας, οι άνεμοι των εντυπώσεων, οι άνεμοι των λόγων του καθενός και των παρακινήσεων του καθενός, όπου θέλουν. Και θα μας πετάνε τότε στο ένα πάθος και τότε στο άλλο.

2. Η χειρότερη προβοκάτσια

Θα έχετε ακούσει αδελφοί τη λέξη «προβοκάτσια». Πώς γίνεται η προβοκάτσια; Εμείς είμαστε απλοί άνθρωποι. Πού να τα ξέρουμε όλα τα σκοτεινά τερτίπια της πολιτικής; Και της κάθε κατεργαριάς του κάθε κόμματος. Έρχεται λοιπόν ένας ινστρουχτορας και σπέρνει συνθήματα. Εμείς ενθουσιαζόμαστε. Και τρέχουμε σαν αφιονισμένοι. Τρέχουμε να υπηρετήσουμε τι; Σχέδια που μερικές φορές είναι καταστροφή μας. Τέτοια προβοκάτσια μπορούν να οργανώσουν οι χειρότεροι εχθροί μας. Και να πέσουμε στην παγίδα και να υπηρετούμε τους χειρότερους εχθρούς του εαυτού μας και της πατρίδας μας.

Αδελφοί. Την πιο ύπουλη προβοκάτσια, την κάνει εις βάρος μας ο παμπόνηρος εχθρός μας, ο διάβολος. Και την κάνει με ένα σωρό πράγματα τα οποία μας φαίνονται όμορφα, πηγή χαράς, πηγή ευτυχίας, διασκέδαση.

Αλλά με τον τρόπο αυτό βάζει μέσα μας το δηλητήριο που λέγεται αμαρτία. Το οποίο τι κάνει; Μας χωρίζει από την αληθινή πηγή της ζωής, της χαράς και της ευτυχίας, τον Θεό. Και έτσι παθαίνουμε την προσωρινή και την αιώνια καταστροφή. Γι' αυτό είπε ο άγγελος: «Θα ρθει ο Χριστός να σας σώσει από τις αμαρτίες σας. Αν τον βοηθήσετε». Γιατί για να μας σώσει από τις αμαρτίες μας ο Χριστός, χρειάζεται πρώτα να το θέλουμε.

Πρέπει ακόμη να πιστέψουμε στο Χριστό. Να εξασφαλίσουμε εσωτερική γαλήνη, για να δούμε καλά τον εαυτό μας. Να καταλάβουμε ότι εχθροί μας είναι τα πάθη και οι αμαρτίες μας και να επιδιώξουμε να απαλλαγούμε από αυτές με την εξομολόγηση και την Θεία Κοινωνία.

Αλλά όταν ακούμε αυτά τα λόγια, που μας προτρέπουν σε πνευματικό αγώνα συνηθίζουμε και λέμε: «Ο Θεός είναι εύσπλαγχνος. Ο Θεός είναι πολυέλεος. Ο Θεός είναι αγαθός. Δεν είναι ψιλικατζής ο Θεός» Τι είναι αυτά τα λόγια; Μία προβοκάτσια που μας κάνει να υποτιμάμε την αμαρτία στηριζόμενοι στο ότι ο Θεός είναι πολυέλεος. Και λέμε: «δεν πειράζει τούτο. Δεν πειράζει εκείνο. Έλα καημένε. Δεν πειράζει αν δεν νηστέψεις, δεν πειράζει αν δεν πας Εκκλησία κτλ.» Τι παθαίνουμε μ' αυτόν τον τρόπο; Αφήνουμε είσοδο της αμαρτίας στην καρδιά μας.

Άλλο παράδειγμα. Έρχεται ένα θλιβερό γεγονός. Σκοτώνεται ένας νέος σ' ένα δυστύχημα. Ακριβώς εκείνη τη στιγμή που φαινόταν όλη η χαρά και η ομορφιά της ζωής να ανοίγεται διάπλατα μπροστά του. Και καθόμαστε μερικές φορές και κάνουμε την σκέψη: «Γιατί το πήρε ο Θεός; Τι κακό είχε κάνει το παιδί; Γιατί ο Θεός είναι σκληρός; Γιατί μας τιμώρησε;»

Να μία άλλη προβοκάτσια του διαβόλου μέσα μας. Αντί να δούμε πράγματα με ηρεμία και γαλήνη, να δούμε τον εαυτό μας και τα γεγονότα κάτω από το φως του Θεού, ρίχνουμε μια μεγάλη πέτρα, έναν ογκόλιθο μερικές φορές μέσα στο πηγάδι και κάνουμε κυριολεκτικά τρικυμιά. Αλλά έτσι πώς να δούμε τον εαυτό μας και το θέλημα του Θεού;

3. Η αληθινή γαλήνη

Όποιος ζει πνευματικά, αγωνίζεται να αποκτήσει γαλήνη παθών, γαλήνη συναισθημάτων, γαλήνη και ηρεμία σκέψεως.

Τι σημαίνει γαλήνη παθών; Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος ο οποίος βράζει από θυμό και ζητά να εκδικηθεί, να σκέπτεται σοβαρά, ήρεμα και να αισθανθεί την αγάπη του Θεού; Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος ο οποίος έχει υποδουλωθεί στο πάθος της πορνείας, να δει τα βάθη της καρδιάς του και να καταλάβει τον εαυτό του, είτε

τη σχέση που πρέπει να έχει με τον Θεό; Είναι δυνατόν άνθρωπος ο οποίος έχει αποδεχθεί ταραχώδεις φιλοσοφίες, να βρει τον δρόμο προς τον Θεό; Αν δεν εξασφαλίσει πρώτα ειρήνη, γαλήνη και ηρεμία στην ψυχή του;

Αλλά η γαλήνη και ηρεμία, έρχονται με την νίκη κατά των παθών. Με την

αγάπη και με την ταπείνωση. Γι' αυτό η Εκκλησία λέγει: «αρχίζετε με τη νηστεία, προχωρείτε με την νίκη εναντίον των παθών σας, έχετε ταπείνωση, αγάπη, καλή καρδιά»

Ο άνθρωπος που αγωνίζεται εναντίον των παθών του, είναι άγγελος Θεού. Όταν τον βλέπουμε, γεμίζει η καρδιά μας γαλήνη και ανακούφιση. Χαίρουμε και αναπαύομαστε κοντά του.

Έτσι θέλει ο Θεός την κοινωνία των ανθρώπων. Και γι' αυτό ήρθε και σταυρώθηκε για μας. Για να μας σώσει από τις αμαρτίες μας οι οποίες μεταβάλλουν τη γη -που ο Θεός την έφτιαξε Παράδεισο- σε κόλαση.

Ας κάνουμε αυτές τις σκέψεις για τους εαυτούς μας. Ας προσπαθήσουμε να δούμε καλά τον εαυτό μας, να καταλάβουμε τι σημασία έχει για τη ζωή μας η αμαρτία, για να καταλάβουμε τι σημασία έχει και ο σωτήρας μας Ιησούς Χριστός. Για να ξέρουμε τι λέμε όταν τον δοξάζουμε με τα λόγια: «Δόξα σοι τω δείξαντι το φως...»

Και όταν ακούμε τους υπόλοιπους στίχους της δοξολογίας, που λένε: «Κύριε ο Θεός, ο αμνός του Θεού ο Υιός του Πατρός, ο αίρων την αμαρτία του κόσμου, ελέησον ημάς ο αίρων τας αμαρτίας του κόσμου», να το λέμε με όλη μας την καρδιά και να αισθανόμαστε ότι μας έσωσε από την αμαρτία. Και τα λόγια και οι έννοιες αυτές κάθε μέρα να μπαίνουν βαθύτερα στην καρδιά μας, γιατί έτσι θα γίνουμε άνθρωποι του Θεού. Γεμάτοι από την χαρά και την ευτυχία που ο Θεός θέλει να έχουμε. Αμήν.-